

PATVIRTINTA

Kelmės rajono vaiko ir šeimos gerovės centro
direktorius 2023-08-18 įsakymu Nr. V- 105

**KELMĖS RAJONO VAIKO IR ŠEIMOS GEROVĖS CENTRO GLOBOS
CENTRO FIZINIO IR PSICHOLOGINIO SMURTO
PRIEŠ PASLAUGŲ GAVĖJUS IR FINANSINIO PIKNAUDŽIAVIMO JŲ
ATŽVILGIU PREVENCIJOS TVARKOS APRAŠAS**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kelmės rajono vaiko ir šeimos gerovės centro globos centro (toliau - Centras) fizinio ir psichologinio smurto prieš paslaugų gavėjus ir finansinio piktnaudžiavimo jų atžvilgiu prevencijos tvarkos aprašo (toliau – Aprašas) tikslas – kurti saugią ir palankią aplinką, kurioje paslaugų gavėjai jaustųsi gerbiami ir saugūs.
2. Apraše vartojamos sąvokos:
 - 2.1. **Paslaugų teikėjas** - Kelmės rajono vaiko ir šeimos gerovės centro globos centro darbuotojai.
 - 2.2. **Paslaugų gavėjai** - globėjai (rūpintojai), tėvai, budintys globotojai, šeimynų dalyviai, prižiūrimi, globjami (rūpinami) vaikai.
 - 2.3. **Prevencija** –planingų ir sistemingų priemonių visuma, skirta fizinio ir (ar) psichologinio smurto (ir) ar finansinio piktnaudžiavimo rizikai mažinti.
 - 2.4. **Fizinis smurtas** – tai faktinę ar potencialią fizinę žalą sukeltantys veiksmai, sąveikos su kitu asmeniu.
 - 2.5. **Psichologinis smurtas** – tai nuolatiniai patyčių, nuvertinimo, menkinimo, žeminimo, šmeižto, grasinimo, gąsdinimo, atskyrimo, kvailinimo ar kitokie ne fizinio kontakto priešiški elgsenos veiksmai, sukeltantys ar sudarantys sąlygas sukelti žalą asmens fizinei, psichinei, moralei ar socialinei būsenai ir raidai. Šie veiksmai yra sąmoningai atliekami skriaudžiančio asmens, turinčio tiesioginę ar netiesioginę valdžią, galią skriaudžiamo asmens atžvilgiu ar turint skriaudžiamo asmens pasitikėjimą.
 - 2.6. **Finansinis piktnaudžiavimas** - tiesioginis ar netiesioginis siekimas, veiksmai ar neveikimas, siūlymas, reikalavimas arba priėmimas finansinės naudos sau ar kitam asmeniui už atlikimą arba neatlikimą tam tikrų veiksmų pagal einamas pareigas ar galimybes.

II. SMURTO IR FINANSINIO PIKNAUDŽIAVIMO PREVENCIJOS PROCEDŪROS

3. Globos centro darbuotojams taikomos smurto ir finansinio piktnaudžiavimo prevencijos procedūros:
 - 3.1. keliama darbuotojų kompetencija;
 - 3.2. vadovaujamosi asmenų, dirbančių Kelmės rajono vaiko ir šeimos gerovės centre vidaus tvarkos taisyklėmis, Etikos kodeksu, Etikos ir gerovės užtikrinimo politika, Globėjų (rūpintojų), tėvų, budinčių globotojų ir šeimynos steigėjų teisių chartija, Budinčio globotojo prižiūrimam vaikui skirtų lėšų panaudojimo tvarkos aprašu, Vaikų asmeninių pinigų ir turto administravimo tvarkos aprašu, Kelmės rajono savivaldybės tarybos sprendimu dėl globos centro veiklos ir budinčio globotojo, globėjo (rūpintojo) vykdomos priežiūros organizavimo ir kokybės priežiūros tvarkos aprašu bei šiuo Aprašu.
 - 3.3. kuriama ir palaikoma dalykinė bei darbinė darbo atmosfera, skatinami geri tarpusavio santykiai tarp globos centro darbuotojų ir paslaugų gavėjų, bei kitų suinteresuotų asmenų;

- 3.4. teikiant paslaugas siekiama būti vienodai teisingu tarpininkaujant dėl pagalbos teikimo paslaugų gavėjui.
4. Globos centro darbuotojai, siekiant išvengti smurto, finansinio piktnaudžiavimo atvejų, teikdami paslaugas Paslaugų gavėjams:
 - 4.1. supažindina juos su etikos kodeksu, etikos ir gerovės užtikrinimo politika, globėjų (rūpintojų), tėvių, budinčių globotojų ir šeimynos steigėjų teisių chartija, Budinčio globotojo prižiūrimam vaikui skirtų lėšų panaudojimo tvarkos aprašu, Vaikų asmeninių pinigų ir turto administravimo tvarkos aprašu bei šiuo Aprašu.
 - 4.2. supažindina Paslaugų gavėjus su skundų pateikimo tvarka ir būdais kaip gali pranešti apie smurtą (1 priedas);
 - 4.3. suteikia Paslaugų gavėjams informaciją ir pagalbą, finansinio ir teisinio švietimo klausimais, vadovaujantis nediskriminavimo, socialinio teisingumo ir lygybės principais.
 - 4.4. užtikrina Paslaugų gavėjų garbę ir orumą – bendrauja pagarbiai, neįsakmiai ir jokiais būdais nemenkina, neužgaulioja ir nežemina paslaugų gavėjų;
 - 4.5. Paslaugų gavėjų namuose kartu su globos centro darbuotojais kiti asmenys (praktikantai, savanoriai ir pan.) lankosi tik iš anksto informavę ir gavę Paslaugų gavėjo sutikimą.
 - 4.6. Paslaugų gavėjui nukentėjus nuo bet kurios formos smurto ar finansinio piktnaudžiavimo Centras organizuoja Paslaugos gavėjo poreikius bei geriausius interesus atitinkančių kompleksinę pagalbą.
5. Visais įtariamo ar realaus smurto, finansinio piktnaudžiavimo atvejais globos centro darbuotojas, nedelsiant reaguodamas:
 - 5.1. nutraukia bet kokius tokį įtarimą keliančius veiksmus;
 - 5.2. primena smurtaujančiam asmeniui elgesio taisykles;
 - 5.3. esant poreikiui, kreipiasi į pagalbą galinčias suteikti institucijas (pvz., policija, greitoji pagalba);
 - 5.4. informuoja Centro direktorių apie įtariamą ir/ar įvykusį Smurtą, finansinį piktnaudžiavimą;
6. Smurtą ar finansinį piktnaudžiavimą patiriantis Paslaugų gavėjas ar asmuo, matęs ir žinantis apie Smurtą, finansinį piktnaudžiavimą, nedelsiant informuoja Centro direktorių ar bet kurią globos centro darbuotoją, kuriuo pasitiki, kuris privalo informuoti Centro direktorių.
7. Centro direktorius, gavęs informaciją apie Paslaugų gavėjo patiriamą Smurtą, ar finansinį piktnaudžiavimą, nedelsiant, ne ilgiau nei per 5 darbo dienas, paskiria atsakingų asmenų komisiją nustatytam atvejui ištirti.
8. Centro direktoriaus paskirta komisija:
 - 8.1. per 5 darbo dienas išnagrinėja nustatytą atvejį;
 - 8.2. parengia tyrimo išvadą bei rekomendacijas dėl reikalingų pagalbos priemonių numatymo Paslaugų gavėjams ir pateikia jas Centro direktoriui.

III. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

9. Globos centro darbuotojai su Aprašu supažindinami išsiunčiant dokumentų valdymo sistema (DVS).
 10. Paslaugų gavėjus su šiuo Aprašu supažindina globos koordinatoriai, įteikdami jiems skrajutės pavidalu Aprašo 1 priedą.
 11. Aprašas skelbiamas Kelmės rajono vaiko ir šeimos gerovės centro internetiniame puslapyje www.vijurkai.lt
-